

**MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI FEDERACJI ROSYJSKIEJ
FEDERALNA PAŃSTWOWA BUDŻETOWA INSTYTUCJA OŚWIATOWA
WYŻSZEGO SZKOLNICTWA PROFESJONALNEGO
«TOMSKI PAŃSTWOWY UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY»
(TPUP)**

Zatwierdzam

dziekan wydziału
«31» sierpnia 2013 r.

PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU

***M.1.B.02 METODYKA NAUCZANIA
JĘZYKA ROSYJSKIEGO JAKO OBCEGO***

LICZBA PUNKTÓW W ECTS - 4

Kierunek nauczania: **050100.68 Wykształcenie pedagogiczne**

Program II stopnia (magisterski): **Lingwokulturoznawstwo**

Stopień (kwalifikacja) absolwenta - **magistr**

1. Cel nauczania.

Celem programu jest przygotowanie przyszłych magistrów do działalności zawodowej w dziedzinie komunikacji międzykulturowej oraz nauczaniu języka rosyjskiego w środowisku obcojęzycznym. Dany cel realizuje się w **zadaniach**:

- generowanie wiedzy ogólnej o metodyce nauczania języka rosyjskiego jako obcego;
- kształcenie systemowej wiedzy o podstawach nauczania języków obcych m.in. rosyjskiego;
- kształcenie umiejętności wykorzystania tej wiedzy w działalności naukowo badawczej i metodycznej.

2. Miejsce przedmiotu w programie kształcenia.

Proces opanowania przedmiotu związany jest z przedmiotami cyklu ogólnonaukowego (*Współczesne problemy nauki i oświaty, Metodologia i metody badań naukowych*), cyklu profesjonalnego *Informacje technologiczne w działalności zawodowej, Język obcy zawodowy, Lingwokulturoznawstwo i komunikacja międzykulturowa, Teoria i praktyka przekładu tekstów różnych stylów i gatunków, Językoznawstwo konfrontatywne*) oraz praktykami i pracą naukowo badawczą.

3. Wymagania do poziomu kształcenia:

Kompetencja	kod
Zdolność do zebrania źródeł celem rozwiązania zadań zawodowych	OK-4
Zdolność do samokształcenia i wykorzystania w działalności zawodowej nowej wiedzy i umiejętności	OK-5
Zdolność do komunikacji zawodowej po rosyjsku oraz w języku obcym	OPIK-1
Zdolność do wykorzystania współczesnych technik diagnostyki i oceny jakości procesu kształcenia	PIK-2
Zdolność do badania i tworzenia potrzeb kulturowych różnych grup ludności i podniesienia ich poziomu kulturalnego	PIK-17

Wyniki opanowania przedmiotu są następujące

znać:

- współczesne techniki w szkolnictwie;
- konceptualne podstawowe tezy planowania procesu nauczania;
- praktyczne znaczenie badań naukowych, sposobów stosowania ich wyników w dydaktyce i szkolnictwie.

umieć:

- stosować własną wiedzę teoretyczną w praktyce;
- dobierać materialnie dydaktyczne metody i techniki według zadań szkolnictwa;
- planować proces nauczania;
- oceniać poziom nauczania języka.

posiadać:

- umiejętnościami wykorzystania technik informacyjnych.

4. Ogólna objętość przedmiotu – 4 punkty ECTS i rodzaj pracy szkoleniowej.

Rodzaj procesu nauczania	Objętość (według planu nauczania)	Podział semestalny (według planu nauczania) (godziny)	
	ogółem	2	3
Zajęcia stacjonarne	48	24	24
Wykłady	12	12	
Ćwiczenia	36	12	24
Zajęcia interaktywne	24	12	12
Praca samodzielna	69	30	39
Rodzaj kontroli	Napisanie testu, referat, samokontrola, dyskusja		
Rodzaj sprawdzianu kwalifikacyjnego według planu nauczania – egzamin	27	zaliczenie	egzamin

5. Program nauczania.

5.1. Rozdział programu.

nr	Nazwa rozdziału programu	Rodzaj pracy szkoleniowej według planu nauczania			
		Wykłady	Ćwiczenia	W tym interaktywne	Samodzielne
1.	Nauczanie języka rosyjskiego jako obcego (JRJO) w świecie	2	2		
2.	Komunikacja pedagogiczna w procesie nauczania JRJO	2	2	2	5
3	Metody i techniki nauczania JRJO	2	4	4	10
4.	Lekcja JRJO	2	4	2	12
5.	Aspekty języka jako aspekty dydaktyki: fonetyka, leksyka, gramatyka		6	4	10
6.	Funkcjonowanie językowe jako aspekt dydaktyki	2	12	8	20
7.	Certyfikacja języka rosyjskiego jako obcego i kontrola znajomości języka	2	6	4	12
	Razem godzin	12	36	24/50%	69

5.2. Treść rozdziału programu.

1. Nauczanie języka rosyjskiego jako obcego (JRJO) w świecie.

Znaczenie języka rosyjskiego we współczesnym świecie. Założenia i cele nauczania języka rosyjskiego jako języka obcego. Podstawowe zasady nauki JRJO

2. Komunikacja pedagogiczna w procesie nauczania JRJO.

Pedagogiczny model komunikacji w nauczaniu JRJO. Cel, środki i treść nauczania. Nauczyciel, uczeń. Zawodowe wartości nauczyciela JPJO.

3. Metody i techniki nauczania JRJO.

Techniki komunikatywne. Techniki intensywne. Technika dialogu kultur jako realizacja wielokulturowego paradygmatu wykształcenia filologicznego. Techniki interaktywne w nauczaniu JRJO.

4. Lekcja JRJO.

Rodzaje lekcji. Podstawowe elementy lekcji JPJO. Formy grzeźnościowe i etykieta na zajęciach JRJO.

5. Aspekty języka jako aspekty dydaktyki: fonetyka, leksyka, gramatyka.

Zintegrowane a aspektne nauczanie językom obcym.

Fonetyka jako aspekt nauczania oraz wstęp w nauce języka. Ćwiczenia fonetyczne. Rodzaje ćwiczeń w nauczaniu fonetyki rosyjskiej.

Leksyka jako aspekt nauczania. Funkcjonalne różnicowanie leksyki. Pojęcie leksykalnego minimum. Zasady doboru jednostek leksykalnych. Zasady semantyzacji wyrazu. Wizualizacja nauczania słownictwa. Rodzaje ćwiczeń w nauczaniu leksyki języka rosyjskiego.

Gramatyka jako aspekt nauczania. Cele nauczania gramatyki. Zasady doboru materiału gramatycznego. Zasady opisu materiału gramatycznego. Tempo wprowadzania materiału gramatycznego: objaśnienie - automatyzacja - tworzenie konkretnych umiejętności werbalnych. Rodzaje ćwiczeń w nauczaniu gramatyki.

6. Funkcjonowanie językowe jako aspekt dydaktyki.

Funkcjonowanie językowe: zarys ogólny.

Rozumienie tekstu jako funkcjonowanie językowe. Podstawa psychologiczna rozumienia tekstu. Cele nauczania i odmiany zadań.

Mowa jako odmiana funkcjonowania językowego. Podstawy psychologiczne mowy. Cele nauczania mowie obcojęzycznej. Odmiany mowy: monolog a dialog. Rodzaje ćwiczeń.

Czytanie jako odmiana funkcjonowania językowego. Szybkość czytania. Odmiany czytania. Rodzaje ćwiczeń.

Pisanie jako odmiana funkcjonowania językowego. Szybkość pisania. Nauczanie pisania. Rodzaje ćwiczeń.

7. Certyfikacja języka rosyjskiego jako obcego i kontrola znajomości języka.

Rodzaje sprawdzianu bieżącego w nauczaniu JRJO. Kontrola rozumienia, czytania, mówienia, pisania.

Nauczanie języka rosyjskiego według standardów międzynarodowych i państwowych. Stopnie zaawansowania, poziomy, oznakowanie. Wymogi certyfikacyjne. System testowania.

5.3. Warsztaty w laboratorium.

nie przewiduje się.

6. Naukowo metodyczne zabezpieczenie programu.

6.1. Podstawowa literatura.

1. Kriuczukowa, L. S. *Praktyczeskaja metodika obuczenia russkomu jazyku kak inostrannomu* / L. S. Kriuczukowa, N. W. Moszczynskaja. – M. : Flinta, 2011. – 474 s.

6.2. Dodatkowa literatura.

1. Karolczuk M., *Грамматическая интерференция в процессе обучения русской речи польских студентов-филологов*, Białystok 2006, 170 s.

2. Maximovitch E., *Podręcznik do praktycznej nauki języka rosyjskiego (dla studentów-filologów – I rok studiów)*, Białystok 2006, 232 s.

3. Pianka W., Tokarz E., *Gramatyka konfrontatywna języków słowiańskich*, t.1., Katowice, 2000.

4. Zmarzer W., *Podstawy analizy konfrontatywnej języków pokrewnych (rosyjskiego i polskiego)*, Warszawa, 1992.

6.3. Środki zabezpieczenia programu.

Cyfrowe wersje prac w Internecie:

1. Filolingwia. - <http://filolingvia.com>
2. Philology.ru. - <http://www.philology.ru>
3. Russian -World. Info. - <http://www.russian-world.info>
4. <http://www.auditorium.ru>
5. Biblioteka centralna <http://www.edulib.ru>

6.4. Zaopatrzenie materialowo techniczne programu.

1. Sieć lokalna TPUP i Internet.
2. Biblioteka naukowa TPUP

№ п/п	Nazwa rozdziału (temat) programu (moduł)	Nazwy programów	Środki audiowizualne i techniczne
1.	Metody i techniki nauczania JRJO	Zasoby biblioteki naukowej TPUP Programy komputerowe i systemy: OpenOffice.org (Linux /Kubuntu/), moduł Impress. MS PowerPoint 2007	Sieć lokalna TPUP i Internet
2.	Lekcja JPJO	Programy komputerowe i systemy: OpenOffice.org (Linux /Kubuntu/), moduł Impress. MS PowerPoint 2007	Sieć lokalna TPUP i Internet, sala ze sprzętem audiowizualnym

7. Porady metodyczne

7.1. Porady metodyczne dla wykładowcy.

W trakcie opanowania tego programu pogłębia się i usystematyzuje się wiedza zdobyta na kursach "Nowoczesny język rosyjski", "Stylistyka", "Komunikacja międzykulturowa". Kurs koncentruje się na tworzeniu kompetencji wymaganych do pracy w szkolnictwie i dla kariery zawodowej, bo nadaje teoretyczne podstawy do tworzenia indywidualnego stylu magistra.

Zgodnie ze standardami MEN FR proces nauczania musi być oparty na kompetencje zawodowe oraz planowany z wykorzystaniem w procesie kształcenia aktywnych form zajęć: seminaria interaktywne, dyskusja, recenzje; wspólna praca studencka, badania i analiza materiału metodycznego oraz prowadzonych zajęć z wykorzystaniem technik multimedialnych.

7.2. Porady metodyczne dla studentów.

Zadania dla pracy samodzielnej

Zadanie 1.

Proszę ułożyć plan zajęć JRJO dla początkujących i zanotować, wykorzystując podręczniki:

Аннушкин, В. И. Знакомиться легко, расставаться трудно: интенсивный курс русского речевого общения М.: Флинта, 2009.

Арутюнов, А. Р. Игровые задания на уроках русского языка : книга для преподавателя, 1984.

Новикова, Н. Удивительные истории: 116 текстов для чтения, изучения и развлечения: учебное пособие, 2008.

Zadanie 2.

Proszę ułożyć zadania testowe dla poziomu A1 lub A2 (leksyka), czas wypełnienia - 30 min.

Zadanie 3.

Proszę przygotować się do dyskusji «Język rosyjski - dlaczego uczyć się, dlaczego uczyć?».

Zadanie 4.

Proszę przygotować się do dyskusji «Metodyka a lingwodydaktyka».

8. Formy sprawdzianu kwalifikacyjnego i kontroli**8.1. Zagadnienia egzaminacyjne**

1. Znaczenie języka rosyjskiego we współczesnym świecie.
2. Założenia i cele nauczania języka rosyjskiego jako języka obcego.
3. Pedagogiczny model komunikacji w nauczaniu JRJO.
4. Cel, środki i treść nauczania. Nauczyciel, uczeń. Zawodowe wartości nauczyciela JPJO.
5. Metody i techniki nauczania JRJO. Zarys ogólny.
6. Techniki komunikatywne w nauczaniu JRJO.
7. Techniki intensywne w nauczaniu JRJO.
8. Technika dialogu kultur jako realizacja wielokulturowego paradygmatu wykształcenia filologicznego w nauczaniu JRJO.
9. Techniki interaktywne w nauczaniu JRJO.
10. Rodzaje lekcji w nauczaniu JRJO.
11. Podstawowe elementy lekcji JPJO.
12. Formy grzecznościowe i etykieta na zajęciach JRJO.
13. Zintegrowane a aspektne nauczanie językom obcym.
14. Fonetyka jako aspekt nauczania JRJO oraz wstęp w nauce języka.
15. Leksyka jako aspekt nauczania JRJO.
16. Gramatyka jako aspekt nauczania JRJO.
17. Funkcjonowanie językowe jako aspekt dydaktyki.
18. Rozumienie tekstu jako funkcjonowanie językowe. Cele nauczania i odmiany zadań.
19. Mowa jako odmiana funkcjonowania językowego. Cele nauczania mowie obcojęzycznej.
20. Czytanie jako odmiana funkcjonowania językowego. Szybkość czytania. Odmiany czytania.
21. Pisanie jako odmiana funkcjonowania językowego. Szybkość pisanie. Cele nauczania.
22. Rodzaje sprawdzianu bieżącego w nauczaniu JRJO.
23. Kontrola rozumienia, czytania, mówienia, pisanie.
24. Nauczanie języka rosyjskiego według standardów międzynarodowych i państwowych.
25. Stopnie zaawansowania JRJO, poziomy, oznakowanie.
26. Wymogi certyfikacyjne JRJO. System testowania.

Program nauczania układany jest w oparciu na plan nauczania, federalnym standardem edukacyjnym szkolnictwa wyższego kierunku 050100.68 *Wykształcenie pedagogiczne* (program magisterski: *Lingwokulturoznawstwo*).

Autorzy programu nauczania:

doktor,

docent katedry teorii języka i metodyki nauczania języka rosyjskiego i literatury

L.W. Dubina

doktor,
docent katedry teorii języka i metodyki nauczania języka rosyjskiego i literatury

I.I. Babienko

Program nauczania zatwierdzony na posiedzeniu katedry teorii języka i metodyki nauczania
języka rosyjskiego i literatury

protokół № 1 z 31 sierpnia 2013 r.

kierownik katedry

O.W. Orłowa

Program nauczania zatwierdzony na posiedzeniu komisji naukowo metodycznej wydziału
protokół № 1 z 31 sierpnia 2013 r.

Prezes komisji

S.M. Karpienko